

INFORMACIJA

O AKTIVNOSTIMA REALIZACIJE POSEBNOG PROGRAMA ULAGANJA OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA PRIVREDNI I EKONOMSKI INTERES CRNE GORE

za period jul – decembar 2023. godine

Uvod

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 22. novembra 2018. godine, usvojila Odluku o kriterijumima, načinu postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom radi realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore (u daljem tekstu: Posebni program). Navedenom odlukom je bilo predviđeno da se ista primjenjuje od 01. januara 2019. godine do 31. decembra 2021. godine.

Na sjednici od 30. decembra 2021. godine, Vlada Crne Gore je donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom radi realizacije Posebnog programa („Sl.list CG“, br. 43/21), čime je produžila trajanje Posebnog programa za dodatnih 12 mjeseci. Shodno navedenom, Posebni program je završen 31. decembra 2022. godine.

Uvođenje Posebnog programa učinjeno je sa ciljem razvoja Crne Gore, odnosno sa ciljem privlačenja stranih investicija koje će intenzivirati razvojne projekte u sektoru turizma, poljoprivrede i prerađivačke industrije, na ukupnom području Crne Gore, kao i intenzivnijeg razvoja manje razvijenih opština Crne Gore. Kako je definisano navedenom Odlukom, u periodu trajanja Posebnog programa mogu se donijeti rješenja o prijemu u crnogorsko državljanstvo po osnovu Posebnog programa povodom najviše 2.000 zahtjeva.

- **Aktivnosti Ministarstva ekonomskog razvoja**

Nekadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma pripremlilo je i Vladi Crne Gore dostavilo na razmatranje i usvajanje Informaciju o aktivnostima realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore za period januar – jun 2023. godine, a ista je usvojena na sjednici Vlade održanoj 25. oktobra 2023. godine.

Takođe, nekadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma pripremlilo je i dostavilo Vladi Crne Gore na razmatranje i usvajanje Informaciju o primjeni Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom radi realizacije Posebnog programa, a koja je usmeno razmatrana na sjednici održanoj 25. oktobra 2023. godine. S tim u vezi, Vlada Crne Gore je donijela zaključak da se, Ministarstvu unutrašnjih poslova na upoznavanje, dostavi Mišljenje Zaštitnika imovinsko – pravnih interesa Crne Gore od 23.10.2023. godine.

Nadalje, Zaključkom Vlade Crne Gore broj: 04-1355/2 od 17. marta 2022. godine tadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja je bilo zaduženo da sprovede neophodne aktivnosti u svrhu aktiviranja bankarskih garancija dostavljenih od strane investitora za Projekat izgradnje hotela „Bobotov hotel and resort“, Žabljak, po kondo modelu poslovanja, 4* i Projekat izgradnje turističkog kompleksa „Hotel sa vilama“ 4*, Žabljak, po klasičnom modelu poslovanja.

S tim u vezi, Ministarstvo ekonomskog razvoja pripremlilo je Informaciju o realizaciji zaključaka broj 04-1355/2 od 17. marta 2022. godine koja je usvojena na Vladi Crne Gore održanoj 9. novembra 2023. godine. Na navedenoj sjednici Vlada Crne Gore donijela je Zaključak, kojim je ministar ekonomskog razvoja, Nik Gjeloghaj, zadužen da, u ime Vlade Crne Gore, sprovede neophodne aktivnosti i aktivira bankarsku garanciju izdatu od strane Hipotekarne banke, naplativu

na prvi poziv, u iznosu od 2,5 miliona eura, u korist Vlade Crne Gore i koja je dostavljena od strane privrednog društva „Durmitor Development” doo Nikšić, radi realizacije izgradnje Projekta turističkog kompleksa „Hotel sa vilama” 4*, Žabljak.

Takođe, Ministarstvo ekonomskog razvoja pripremlilo je Informaciju o realizaciji zaključaka broj 04-1355/2 od 17. marta 2022. godine koja je usvojena na Vladi Crne Gore održanoj 14. decembra 2023. godine. Na navedenoj sjednici Vlada Crne Gore donijela je Zaključak, kojim je ministar ekonomskog razvoja, Nik Gjeloshaj, zadužen da, u ime Vlade Crne Gore, sprovede neophodne aktivnosti i aktivira bankarsku garanciju izdatu od Universal banke, naplativu na prvi poziv, u iznosu od 2,5 miliona eura, u korist Vlade Crne Gore i koja je dostavljena od strane privrednog društva „Galaxy Europe” doo Kotor za projekat „Bobotov hotel and resort” na Žabljaku.

- **Aktivnosti nezavisnih kontrolora**

Izmjenama i dopunama Javnog poziva 26. septembra 2019. godine dodatno je definisana obaveza investitora da, uz prethodnu saglasnost tadašnjeg Ministarstva održivog razvoja i turizma, angažuje nezavisnog kontrolora koji će pratiti realizaciju investicije u vezi sa projektom koji je uvršten na Listu razvojnih projekata u oblasti turizma i polugodišnje izvještavati pomenuto Ministarstvo i Vladu Crne Gore o realizaciji projekta.

Dosadašnja generalna ocjena nezavisnih kontrolora u vezi sa pomenutim projektima je da podaci dostavljeni u finansijskim izvještajima sa pregledima troškova istinito i objektivno prikazuju stvarno stanje ulaganja u izvještajnom periodu. Ovi izvještaji sadrže informacije o realizaciji projekata u polugodišnjim periodima, i za sada, oni predstavljaju osnov za eventualno dalje postupanje u vezi sa preispitivanjem statusa razvojnog projekta.

Vlada Crne Gore je tokom izvještajnog perioda usvojila šest izvještaja o činjeničnom stanju za sledeće projekte sa Liste razvojnih projekata u oblasti turizma:

1. Informacija o petom izvještaju o nalazima činjeničnog stanja pripremljenom od strane društva za reviziju „Crowe MNE” d.o.o. u vezi sa realizacijom projekta Izgradnje hotela „Breza”, Kolašin, po kondo modelu poslovanja, usvojena 03. avgusta 2023. godine;
2. Informacija o prvom Izvještaju o nalazima činjeničnog stanja pripremljenom od strane društva za reviziju „Crowe MNE” d.o.o. u vezi sa realizacijom projekta Izgradnje hotela „B”, Kolašin, po kondo modelu poslovanja, usvojena 03. avgusta 2023. godine;
3. Informacija o trećem i četvrtom izvještaju o nalazima činjeničnog stanja pripremljenom od strane društva za reviziju „Crowe MNE” d.o.o. u vezi sa realizacijom projekta Izgradnje hotela „D” sa depadansom „E”, Kolašin, po kondo modelu poslovanja, usvojena 03. avgusta 2023. godine;
4. Informacija o petom Izvještaju o nalazima činjeničnog stanja pripremljenom od strane društva za reviziju „Crowe MNE” d.o.o. u vezi sa realizacijom projekta Izgradnje hotela „K16”, Kolašin, po kondo modelu poslovanja, usvojena 03. avgusta 2023. godine;
5. Informacija o prvom Izvještaju o nalazima činjeničnog stanja pripremljenom od strane društva za reviziju „Certitudo” d.o.o. u vezi sa realizacijom projekta Izgradnje hotela „Magnum”, Kolašin, po kondo modelu poslovanja, usvojena 03. avgusta 2023. godine;
6. Informacija o šestom izvještaju nezavisnog kontrolora o nalazima činjeničnog stanja vezano za projekat izgradnje hotela „Bjelasica 1450 Kolašin” po kondo modelu poslovanja, pripremljenom od strane društva za reviziju „Racio-mont” d.o.o. Kolašin, usvojena 03. avgusta 2023. godine.

- **Aktivnosti Koordinacionog tijela za praćenje realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore**

Shodno Zaključku Vlade Crne Gore od 22. decembra 2022. godine donesena je Odluka o formiranju Koordinacionog tijela za analizu „Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore“. Na sjednici od 11. maja 2023. godine Vlada Crne Gore donijela je Rješenje o imenovanju Koordinacionog tijela za praćenje realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore.

Koordinaciono tijelo za praćenje realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore održalo je prvu sjednicu 27. juna 2023. godine na kojoj je ocijenjeno da je implementacija Posebnog programa zahtijevala znatan broj aktivnosti, te da u Crnoj Gori prethodno nisu postojala komparativna iskustva u realizaciji sličnog programa. S tim u vezi, Koordinaciono tijelo je konstatovalo da je potrebno izraditi analizu ostvarenih rezultata po osnovu Posebnog programa, a imajući u vidu rezultate Posebnog programa, kao i prepreke na koje se nailazilo tokom njegovog trajanja.

Na sjednici održanoj 12. jula 2023. godine Vlada Crne Gore je usvojila Informaciju o aktivnostima Koordinacionog tijela za praćenje realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore.

- **Aktivnosti Agencije za investicije Crne Gore**

Prema podacima iz softvera kojim raspolaže Agencija za investicije Crne Gore za period od 01. jula 2023. godine do 29. decembra 2023. godine, ukupan iznos sredstava uplaćen investitorima u svrhu ulaganja u projekte sa Liste razvojnih projekata u oblasti turizma od najmanje 450.000,00 eura za potrebe ulaganja u jedan od razvojnih projekata u primorskom regionu Crne Gore, odnosno od najmanje 250.000,00 eura za potrebe ulaganja u jedan od razvojnih projekata u sjevernom ili središnjem regionu Crne Gore iznosi **69.958.940,36 eura**, dok je na ESCROW računima u tu svrhu položeno ukupno **12.157.384,00 eura**. Za potrebe ulaganja u poljoprivredu i prerađivačku industriju, u datom periodu je investitoru uplaćeno ukupno **250.000,00 eura**.

Prema izvodu sa Centralnog računa trezora, iznos sredstava koji je uplaćen u svrhu administrativnih taksi za izvještajni period je **45.000,00 eura**, dok ukupan iznos sredstava namijenjenih za troškove postupka koji je uplaćen do kraja 2023. godine od početka implementacije Programa iznosi **43.575.344,62 eura**.

Kada je riječ o donacijama za razvoj inovacione politike Crne Gore, na ESCROW računima je u izvještajnom periodu položeno **4.100.000,00 eura**, dok je u tu svrhu uplaćeno na račun Fonda za inovaciju Crne Gore ukupno **18.400.000,00 eura**.

Dodatno, prema izvodu sa računa za razvoj manje razvijenih jedinica lokalne samouprave koji Agencija za investicije Crne Gore ima registrovan kod CKB banke, ukupan iznos uplaćenih sredstava u tu svrhu u izvještajnom periodu iznosi **24.500.000,00 eura**, dok je prema podacima iz softvera iznos sredstava položen na ESCROW računima u tu svrhu **4.100.000,00 eura**.

Takođe, imajući u vidu da je Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu planirana realizacija sredstava koja su uplaćivana od strane aplikantata u svrhu razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave, a koja se nalaze na računu Agencije za investicije Crne Gore, ista su po zahtjevu Ministarstva finansija prenijeta na Centralni račun državnog trezora u prvoj polovini 2023. godine, u iznosu od **34.099.692,80 eura**.

Kada je riječ o drugoj polovini godine, na dan 30.08.2023. godine realizovan je prenos predmetnih sredstava na Centralni račun u iznosu od **16.499.931,00 eura**, dok je prenos sredstava u iznosu od **3.999.941,00 eura** izvršen 03.10.2023. godine. Poslednji prenos sredstava na Centralni račun

državnog trezora u izvještajnom periodu realizovan je 09.11.2023. godine, u iznosu od **8.599.943,00 eura**.

Pregled toka obrade zahtjeva prikazan tabelarno:

Agent za posredovanje	Prijmljeno aplikacija	MIA obrada	Na dopuni	MIA obrada	Kod DD	DD obr	Kod PV/MUP	Preliminarno odobrio	Pre nos sred stava	Kod Rev izor a	Uplaćen o/Odobreno	Odbijen o
„Apex Capital Partners“ doo Podgorica	0	0	0	3	0	32	40	51	1	30	48	14
„Henley & Partners Government Services“ LTD Jersey	0	0	0	22	0	62	124	143	0	114	51	28
„Arton Group“ GmbH Austrija	0	0	0	23	2	38	60	49	0	35	38	21
Ukupno	0	0	0	48	2	132	224	243	1	179	137	63

Izvor: Agencija za investicije Crne Gore

** Preliminarno odobrene su aplikacije koje je MUP odobrio u smislu ispunjenja uslova za izdavanje rješenja o prijemu, a za koje revizor još nije potvrdio uplate*

Agenti za ocjenu međunarodne podobnosti

Agent za provjeru	Poslato aplikacija	Na obradi	Odbijeno	Odobreno
Exiger Canda INC, Kanada	21	2	14	48
S-RM Intelligence and Risk Consulting LTD, UK	27	0	18	84
Ukupno	48	2	32	132

Izvor: Agencija za investicije Crne Gore

- **Aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova**

Od strane predsjednika Vlade Crne Gore je u izvještajnom periodu Ministarstvu unutrašnjih poslova dostavljeno 215 aplikacija, i to za 215 aplikanta i 501 člana porodice. Shodno podacima dostavljenim od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, donijeto je ukupno 482 rješenja o sticanju crnogorskog državljanstva prijemom po osnovu Posebnog programa i to za 157 aplikanta i 325 članova porodice. Dodatno, u periodu od 01. jula 2023. do 31. decembra 2023. godine izdato je ukupno 567 pasoša licima koja su stekla crnogorsko državljanstvo po osnovu Posebnog programa.